

BURGERPANEL CAPELLE OVER NATUUR

Gemeente Capelle aan den IJssel

April 2016

COLOFON

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
020-3330670

Rapportnummer

2016 / 047

Datum

April/2016

Opdrachtgever

Gemeente Capelle aan den IJssel

Auteurs:

Davinia Wilson

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

INLEIDING

Aanleiding

De gemeente Capelle aan den IJssel is momenteel bezig met het opstellen van natuurbeleid. Het doel van het beleid is 'de realisatie en het behoud van samenhangende natuur en het vergroten van de biodiversiteit binnen de gemeente'. Onder natuur wordt verstaan: het (vrije) onbebouwde landschap waarin wilde planten en dieren voorkomen, zoals bossen, parken en vijvers. Onder biodiversiteit wordt verstaan de verscheidenheid aan plant- en diersoorten.

Om het natuurbeleid vorm te geven, wil de gemeente graag weten wat de inwoners vinden van de kwantiteit en kwaliteit van de huidige natuur binnen de gemeente, welke plekken de inwoners op het gebied van natuur van belang vinden, welke maatregelen ter bevordering van natuur zij zelf nemen en welke maatregelen zij de komende jaren willen nemen.

Methode

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van raadpleging van het Burgerpanel Capelle. Het panel bestaat uit 2.106 panelleden. Dit zijn inwoners van de gemeente Capelle aan den IJssel, die zich hebben aangemeld voor deelname aan online onderzoeken van de gemeente. De panelleden zijn via e-mail uitgenodigd om deel te nemen aan dit onderzoek. De vragenlijst kon worden ingevuld van 24 maart tot en met 10 april 2016.

Respons

Voor dit onderzoek zijn 2.094 panelleden uitgenodigd (bij 12 panelleden kon de uitnodiging niet worden bezorgd vanwege een volle mailbox), 834 leden hebben aan het onderzoek deelgenomen. Dit is een respons van 40 procent, ruim voldoende om betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Om onder- en oververtegenwoordiging op basis van leeftijd en geslacht te corrigeren zijn de uitkomsten op deze kenmerken gewogen.

In dit rapport worden de resultaten van alle deelnemers aan het onderzoek beschreven. Opvallende verschillen tussen verschillende leeftijdsgroepen, geslacht of tussen wijken worden apart benoemd in een kader.

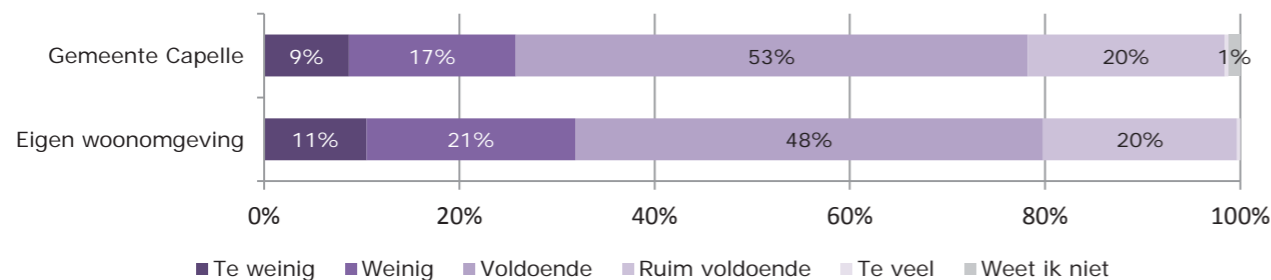
Omdat er op wijkniveau geen weging kan worden toegepast, zijn de uitsplitsingen per wijk niet persé representatief. Bij minstens 100 respondenten per wijk kunnen de resultaten van die wijk als voldoende betrouwbaar worden geïnterpreteerd. Bij minder dan 50 respondenten (in Capelle-West en Fascinatio) zijn de resultaten indicatief.

NATUUR IN CAPELLE

Natuur in Capelle belangrijk, en in het algemeen voldoende aanwezig

Praktisch alle inwoners van Capelle aan den IJssel (98%) vinden het belangrijk dat de gemeente aandacht besteedt aan natuur. De hoeveelheid natuur binnen de gemeente Capelle is voor driekwart van de respondenten (ruim) voldoende, een kwart geeft aan te weinig natuur binnen de gemeente te zien. Als gevraagd wordt naar de hoeveelheid natuur binnen de eigen woonomgeving geeft tweederde aan dit (ruim) voldoende te vinden en een derde (te) weinig. Geen van de respondenten vindt dat er teveel natuur is binnen Capelle.

Figuur 1
Wat vindt u van de hoeveelheid natuur in...

Respondenten in de leeftijd van 16 t/m 34 jaar zijn wat minder tevreden over de hoeveelheid groen: onder deze groep zijn minder respondenten die vinden dat er voldoende natuur is, met name in hun eigen woonomgeving (64% voldoende). De 65-plussers delen deze mening niet, zij vinden juist iets vaker dat er (ruim) voldoende natuur is in de gemeente Capelle (76%) en hun woonomgeving (73%).

Respondenten uit de wijken Oostgaarde, Schenkel en Schollevaar zijn in het algemeen meer tevreden over de hoeveelheid natuur in zowel de gemeente Capelle en de eigen woonomgeving dan gemiddeld, in 's Gravenland en Middelwatering vindt men vaker dan gemiddeld de hoeveelheid natuur (te) weinig.

Natuurparels

In het nieuwe beleid dat momenteel wordt ontwikkeld, de Natuurkansenkaart Capelle aan den IJssel, zijn 17 bijzondere natuurplekken benoemd en beschreven: de zogenaamde natuurparels. Natuurparels zijn zeer specifieke, relatief kleine gebieden of landschapselementen die bijzondere natuurwaarden herbergen of kansrijk zijn voor realisatie van bijzondere streekeigen natuur. Alle parels vragen om zorgvuldig beheer op een klein schaalniveau en worden bij het opstellen van het omgevingsplan planologisch beschermd. Daarnaast kenmerken de natuurparels zich door een hoge belevingswaarde, daarmee worden zij gedragen door de burgers. Ze vormen een inspiratie om ook op andere plekken iets bijzonders met natuur te realiseren.

Buiten de 17 vastgestelde natuurparels, zijn er volgens de deelnemers aan deze peiling nog een aantal gebieden die als natuurparel zou kunnen worden aangemerkt. Met name de gebieden Hitland, 's-Gravenweg, Schollebos en Couwenhoek(seweg) zijn veelgenoemde gebieden door de Capellenaren.

Figuur 2
Word Cloud potentiële natuurparels

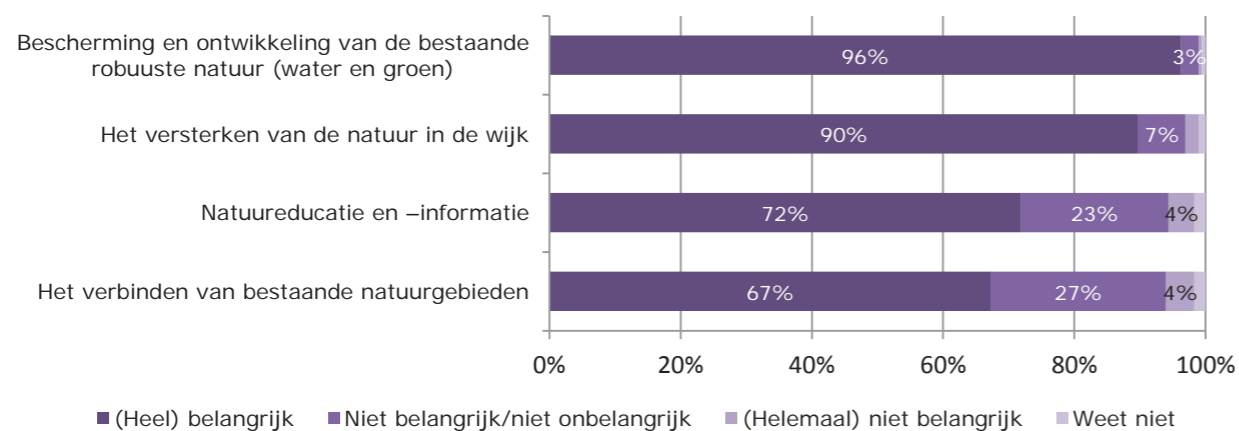
NATUUR IN CAPELLE

Bescherming van de natuur

Er zijn verschillende maatregelen om de natuur in Capelle aan den IJssel te beschermen. Het belangrijkste vinden de inwoners van Capelle de bescherming en ontwikkeling van de bestaande robuuste natuur (96%) en het versterken van de natuur in de wijk (90%).

Figuur 3

Hoe belangrijk vindt u onderstaande maatregelen om de natuur in Capelle aan den IJssel te beschermen?

Natuureducatie en -informatie wordt door vrouwen wat vaker (heel) belangrijk gevonden (76%), mannen vinden dit iets minder belangrijk (69%) dan gemiddeld. Met name respondenten in de leeftijd van 16-34 jaar vinden dit minder vaak belangrijk (53%).

Op wijkniveau vinden de respondenten uit 's-Gravenland het verbinden van bestaande natuurgebieden (59% (heel) belangrijk) minder belangrijk dan gemiddeld.

BETROKKENHEID

Natuurprojecten met betrokken burgers

Binnen de gemeente Capelle zijn er diverse projecten op het gebied van natuur waarbij burgers zijn betrokken. De respondenten is gevraagd welke projecten zij kennen. Het meest bekend is de betrokkenheid van de Stichting Natuurvrienden in Schollebaar. Zij organiseren in het Schollebos onder andere excursies en wandelingen. In 's-Gravenweg wordt vooral de Heemtuin genoemd, in Middelwatering het Slotpark en de stads- of volkstuinten. In Oostgaarde wordt er het Opzoomeren of Opgaarden genoemd, net zoals de Heemtuin. Daarnaast wordt het zelfonderhoud van gemeentegroen in diverse wijken genoemd.

Natuurprojecten op initiatief van burgers

Behalve projecten vanuit de gemeente, zijn er ook projecten waarbij burgers zelf het initiatief hebben genomen. Ook hier wordt het Slotpark in Middelwatering een aantal keren als voorbeeld genoemd, net zoals (onderhoud van) het Schollebos, de Heemtuin aan de 's-Gravenweg en het Opgaarden in Oostgaarde. Ook het onderhoud van (gemeente)groen door inwoners wordt genoemd als initiatief vanuit de burgers.

Weinig Capellenaren daadwerkelijk betrokken bij natuurproject

Hoewel veel initiatieven binnen Capelle aan den IJssel wel bekend zijn bij de respondenten, zijn er maar weinig van hen zelf betrokken bij natuurprojecten: 92 procent geeft aan niet betrokken te zijn bij een initiatief. Van de respondenten die aangeven wel betrokken te zijn bij een project, zijn er tien zelf initiatiefnemer, 17 werken mee aan de uitvoering van een initiatief en 11 ontvangen informatie over het initiatief. Andere wijzen waarop men betrokken is bij een natuurproject zijn het onderhouden van groen in de buurt of de eigen tuin, lid zijn van Natuurmonumenten of Partij van de Dieren en het hebben van een stads/moestuintje.

BETROKKENHEID

Eigen rol

Op de vraag of men in de toekomst voor zichzelf een rol weggelegd ziet om bij te dragen aan de versterking van de natuur in de wijk (realiseren en onderhouden), antwoordt ruim een derde negatief (36%). Vijftien procent ziet voor zichzelf wel een rol bij de natuur in de wijk, de helft van de respondenten weet het (nog) niet.

De meest genoemde redenen om wel in de toekomst een rol te spelen bij de natuur in de wijk is dat men natuur belangrijk vindt, en graag bijdraagt aan een groene omgeving zoals door het bijhouden van het groen in de buurt of onkruid en zwerfafval verwijderen. Degenen die aangeven geen rol voor zichzelf te zien, noemen met name dat zij hier geen tijd voor hebben (deels omdat velen al vrijwilligerswerk doen). Ook geeft een groot deel aan geen groene vingers te hebben en derhalve te weinig kennis te hebben van de natuur om een zinnige bijdrage te leveren. Anderen noemen het realiseren en onderhouden van de natuur in de wijk een taak die de gemeente zou moeten uitvoeren. Ook is een aantal respondenten lichamelijk niet (meer) in staat om een actieve rol te spelen.

Opmerkingen van respondenten:

- *"Het is belangrijk dat de bewoners gehoord worden en mee kunnen denken/beslissen over vergroening van de wijk."*
- *"Ben veel en vaak bezig met natuur, vind het leuk om mensen hierin te betrekken en te enthousiasmeren."*
- *"Indien ik er fysiek toe in staat ben, wil ik wel meewerken aan het onderhoud van natuur in de directe woonomgeving."*
- *"Na mijn komende pensionering draag ik gaarne een steentje bij als vrijwilliger."*
- *"Ben voorstander van een groene omgeving en daar wil ik me voor inzetten indien nodig."*
- *"Ik vind dat bewoners netjes moeten zijn op de natuur maar niet om het te onderhouden hiervoor zijn ze niet gekwalificeerd."*
- *"Als wethouders de mond vol hebben van 'de groenste stad van Nederland', vind ik het slecht om dat dan vervolgens op de burgers af te schuiven."*
- *"Ben allergisch voor groene vingers, ga ervan zweten en wordt overdadig moe, dat kan nooit gezond zijn."*
- *"Wij betalen voor onderhoud aan openbaar groen, het is een taak van de gemeente om dit te onderhouden."*

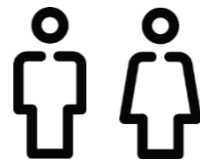
TENSLLOTTE

Aan het einde van de vragenlijst hadden inwoners nog de mogelijkheid om aanvullende op- of aanmerkingen naar aanleiding van dit onderzoek toe te voegen. Hieronder is een selectie van de gegeven opmerkingen weergegeven.

- *"Gaat helaas over een vrij onbekend terrein voor mij. Maar heb wel een mooi uitzicht door de ligging van het Schollebos. Dus ben ik mijn gemeente hiervoor best dankbaar."*
- *"Ik moedig natuurbeheer en -versterking van harte aan. Capelle is natuurlijk urbaan gebied maar heeft ook nog een typisch Hollands landschap, dat oude weiland moet ook in stand worden gehouden."*
- *"Capelle heet dit jaar de groenste stad van Nederland. Daar ben ik het niet mee eens. In mijn omgeving zie ik steeds meer groen (vooral bomen) verdwijnen. Vroeger keek ik uit mijn ramen en zag redelijk wat groen, nu is bijna alles gekapt. Echt super zonde. Ik heb echt niet het gevoel in "de groenste stad" van Nederland te wonen, integendeel."*
- *"Er wordt geen aandacht geschonken aan de werkzaamheden aan het groen in de buurt (met name molenbuurt). Er wordt heel veel weggehaald, maar het is erg onduidelijk wat er voor terug komt. Ook is deze informatie niet of erg slecht te vinden op de website van de gemeente Capelle. Dit is een gemiste kans om de buurtbewoners te informeren."*
- *"Vind het belangrijk dat de natuurgebieden schoon blijven, zou het wenselijk vinden als er veel meer afvalbakken zouden worden geplaatst, zodat zoveel mogelijk rommel daarin terecht komt i.p.v. in het groen."*
- *"Ben gek op de natuur en doe er voor ons eigen huis en tuin veel aan. De gemeente heeft alles nieuw gepland maar het onderhoud laat nog te wensen over."*
- *"De voet en fietspaden welke door deze natuur lopen meenemen om te verbeteren."*
- *"Er zou meer voorlichting moeten komen over de risico's van het hebben van een betontuin. Niet alleen voor natuurbeheer maar ook voor het waterbeheer (afwatering, waterpeilbeheersing)."*
- *"Goed idee om wensen van de burger op deze manier te peilen. Er zijn genoeg inwoners, die het heel leuk vinden om zich met de natuur te "bemoeien". Ik ben over het algemeen weinig georiënteerd op de natuur, al geniet ik wel regelmatig van het Schollebos."*

ACHTERGRONDGEGEVENEN RESPONDENTEN

Geslacht	totaal	%
Man	402	48%
Vrouw	432	52%

Leeftijd	totaal	%
16 – 34 jaar	97	12%
35 - 49 jaar	322	39%
50 – 64 jaar	238	29%
65 jaar en ouder	177	21%

Wijk	totaal	%
Capelle-West	28	3%
Fascinatio	33	4%
's-Gravenland	94	11%
Middelwatering	201	24%
Oostgaarde	178	21%
Schenkel	79	10%
Schollevaar	219	26%

